

MURSKA KRAJINA

Tednik za gospodarstvo, prosveto in politiko
Izhaja vsako nedeljo.

UREDNIŠTVO in UPRAVA:

Prekmurska tiskarna v Murški Soboti, odgovoren Hahn Izidor.
Telefon šte. 76.

Rokopisi se ne vračajo.

Cena oglasov na oglasni strani: cela stran 800 Din, pol strani 400 Din.
Cena malih oglasov 15 Din. — Med tekstom vsaki oglas 25% dražji.
Pri večkratnem oglaševanju popust.

Naročnina: znaša letno 36, polletno 18 Din, za inozemstvo letno 72 Din.
Štev. rač. poštne hran. 12.549

II. LETO

Murska Sobota, 8. decembra 1940.

ŠTEV. 49.

Jugoslovenskemu narodu ob prazniku zedinjenja

Nj. Vis. knez namestnik Pavle je dne 1. decembra imel po radiu pomemben govor. Njegove besede so napravile prav na slehernega Jugoslovana najgloblji vtis. Dejal je:

„V tem svečanem trenutku, ko vsi Jugoslovani, duhovno zedinjeni in čvrsto povezani v svoji dragi domovini, dostojanstveno proslavljajo 1. december leta 1918 dan svojega zedinjenja, pošiljam svoj pozdrav vsem Srbom, Hrvatom in Slovencem v globoki veri v srečno bodočnost naše kraljevine.“

Današnja proslava dneva zedinjenja pada v resne in težke čase. Večina sveta je v oboroženem sporu in vojna besni na

mnogih straneh. Treba je ohraniti vso resnost in hladnokrvnost, da bi se obvarovalo državo od vojnega požara. Naša država vodi miroljubno politiko in želi prijateljstva ter sodelovanja z vsemi svojimi sosedi, ki spoštujejo njeno nedotakljivost in njeno neodvisnost.

Naša država ni ustvarjena za zeleno mizo. Naša država je rezultat brezmejnih žrtev in naporov celih pokolenj. Njeni temelji počivajo na kosteh njenih najboljših sinov, ki so s svojo krvjo odkupili pravico do življenja, svobodo in neodvisnost. Cele generacije od očeta do sina so nosile luč narodne svobode, dokler ni prišlo do ustva-

ritve te velike narodne zamisli. Naši ljudje so čvrsto povezani s to zemljo, ker vedo, s kolikimi žrtvami so si pridobili pravico, da živijo in gospodarijo z njo.

Naša država je kljub svoji nevtralnosti v tem sporu izpostavljena mnogim težavam, ki izvirajo iz zunanjih dogodkov. Za nas je zelo vzбудbuden prizor, da v takih trenutkih vidimo ves naš narod zedinjen okoli svojega kralja, kako mirno in dostojanstveno prenaša vse neizbežne žrtve.

Izkoristim naj to priliko, da izrazim svoje veliko priznanje vsem Jugoslovenom zaradi velike narodne zavesti, ki jo ka-

žejo v sedanjih resnih trenutkih. To nam vsem vliva vero, da bo naša država srečno prebrodila vse težave, s katerimi se mora boriti in da bo obvarovana pustošenja vojne in njenih še težjih posledic.

Življenjska sila našega naroda, ki se sedaj manifestira, nam daje nove dokaze, da moremo z zaupanjem gledati v svojo bodočnost. To državo varujejo rodovi, ki so vredni svojih velikih prednikov. Zaradi tega se moremo mirno posvetiti svojem vsakdanjemu delu zavedajoč se svoje moči in svoje pravice.

Živel kralj!

Živela Jugoslavija!

Politični pregled Domači dogodki:

Po vsej državi so obletnico našega ujedinjenja praznovali na najsvečanejši način. Na praznik zvečer je po radiu govoril Nj. Vis. knez namestnik Pavle. Njegov govor so prenašale vse naše radijske postaje.

Nj. kr. Vis. kneginja Olga, ki predseduje odboru za zimsko pomoč, je izdala na vse državljane in državljanke oklic, v katerem apelira na vse ljudi dobre volje in vse prave rodoljube, da se zberejo okoli zimske pomoči in store svojo človeško in narodno dolžnost do nepreskrbljenega ljudstva. Oklic končuje z besedami: „Poznavajoč plemenita čustva našega naroda globoko verujem, da bo ta moj poziv naletel na odziv in da bodo vsi državljani in državljanke priskočili na pomoč siromakom v vseh naših mestih. Naj nam Bog pomaga v tem prizadevanju.“

O napadih na našo državo v bolgarskem sobranju, ko je neki poslanec popolnoma neupravičeno zahteval dele naše zemlje, smo že zadnjič poročali. Razumljivo razburjenje, ki je vsled tega nastalo po vsej naši državi, se je sedaj že poglobilo, tako, da se nam ni treba več bati dogodkov, ki bi skalile mir in dobre odnose med sosedi na Balkanu.

Letala vojskujočih se držav v preteklih dneh ponovno pretela našo ozemlje. Posebno čez

Črno goro so večkrat letela. Radi hribovitega ozemlja kaj lahko zaidejo k nam. Naša protiletalska obramba je v vsakem slučaju takoj stopila v akcijo in jih naglo odpravila.

Morje je naplavilo v bližini Dubrovnika kakih 50 do 60 sodov nafte ali bencina, kar je izviralo gotovo od kake potopljene ladje. Dubrovnika občina je dala spraviti sode na obalo. Tako je prišla na cenen način do danes tako drage tekočine. Na naši jadranski obali neprestano sledijo slučajni, da najdejo tamkajšnji prebivalci kaka trupla ali ostanke kake potopljene ladje. Vse to so znamenja neizprosni borb med nasprotniki, ki se bijejo ob naših mejah.

Naši južni kraji so te dni obhajali 22 letnico odkar so jih po končani svetovni vojni zasedle jugoslovanske čete. Velike proslave so bile tudi v Črni gori, kjer so se prav tako spominjali na svojo združitev s kraljevino Srbijo pred 22 leti.

Italijanski poslanik na našem dvoru je bil te dni v Zagrebu. V hrvaški prestolnici je uradno obiskal vse vodilne hrvatske može.

Na zagrebški visoki šoli so zopet izbruhnili nemiri. Radi pretepov med dijaki različnih političnih skupin so univerzo za teden dni zaprli.

Splošno prevladuje mnenje, da je zaenkrat odvrnjena vsaka nevarnost, da bi se vojna razširila tudi na balkanske države. Nastalo je splošno pomirjenje.

Iz zamejstva:

Med Anglijo in Nemčijo so v preteklih dneh divjale srdite letalske borbe. Nemška letala so bombardirala mesta Birmingham, Southampton, Bristol, Plymouth in Liverpool. Ob vsakem napadu so odvrgli 20 do 30 vagonov najstrašnejših razstrelilnih snovi. Pri tem je bilo mnogo človeških žrtev, povzročeno razdejanje pa je neprecenljivo.

Angleški bombniki so napade vračali. S svojimi bombami so povzročili razdejanja v Hamburgu, Duisburgu, Düsseldorfu, Kölnu in Mannheimu. Napadali so več noči zaporedoma. Boji so trajali cele ure.

Grki so ves teden previdno napredovali v notranjost Albanije. Dočim so se Italijani prej hitro umikali proti novi obrambni črti, so v zadnjih dneh izvedli več uspešnih protinapadov. Razvili so se srditi boji, mož proti možu. Grški pritisk še ni ponehal, le prejšnja hitrost v napredovanju se je zmanjšala.

Na morju je prišlo v bližini Sardinije do spopada med angleško in italijansko mornarico. Oba nasprotnika poročata, da sta zmagala. Angleži pravijo, da je bilo zadetih 5 italijanskih ladij in 1 angleška, Italijani pa trdijo, da sta bili zadeti 2 angleški ladji in 2 italijanski. Na angleško-italijanskem bojišču v Afriki ni bilo pomembnejših dogodkov.

V Romuniji so člani Železne garde napravili strašen pokolj nad

svojimi političnimi nasprotniki. Sredi noči so pobili veliko število bivših vodilnih politikov in vojaških dostojanstvenikov. Baje so postrelili več tisoč ljudi. Radi teh dogodkov so nastali po vsej državi veliki neredi. Ni izključeno, da bodo v korakale nemške čete, ki bodo zasedle vso Romunijo, da vzpostavijo red in mir.

Iz Amerike še nadalje prihajajo številne izjave o nadaljni in čimvečji pomoči Angliji v sedanji vojni proti Nemčiji.

Grki pričakujejo da bodo Italijani v kratkem začeli v Albaniji veliko protiofenzivo, ki naj ustavi grško prodiranje. Da se Italijani res pripravljajo na protisunek, je razvidno iz tega, da prihajajo v Albanijo dnevno številni transporti vojaštva iz Italije.

Radi krvavih dogodkov v Romuniji je bilo nad vso državo proglašeno obsedno stanje. Vso oblast je prevzelo vojaštvo.

Madžarska budno spremlja dogodke v Romuniji. Širijo se vesti, da namerava zasesti še preostali del Transilvanije, da zaščiti svoje manjšine.

O možnosti sporazuma med Grčijo in Italijo, za kar se posebno zavzema Nemčija, pišejo nekateri listi.

V Švici so razpustili vse komunistične organizacije.

Ameriška vlada je dovolila Kitajski, ki se že dolgo bori proti Japonski za svojo svobodo, posojilo 100 milijonov dolarjev (osem milijard din.)

Petrolej

S 1. decembrom t. l. se bo petrolej prodajal in sicer:

- 1.) Družinam z 1 do 3 članov po 1½ liter petroleja na mesec.
- 2.) Družinam od 4 do 6 članov po 2 litra petroleja na mesec.
- 3.) Družinam od 7 do 10 članov po 2½ litra petroleja na mesec.
- 4.) Družinam, ki imajo več kot 10 članov po 3 l. petroleja na mes.
- 5.) Uradom, podjetjem, šolam i. t. d. po 1 liter petroleja na mes. za vsak prostor, ki ga morajo razsvetljevati.

Izdani so bili že predpisi, da se za to stvar brigajo okrajna načelstva. Ta smejo ob sodelovanju občinskih uprav organizirati prodajo petroleja ljudem, bodisi neposredno preko občin, bodisi, da njegovo prodajo tudi odstopijo posameznim trgovcem po navodilih in pod nadzorstvom okrajnih in občinskih organov.

Po obstoječih predpisih prodajalci niso dolžni prodati več petroleja, kakor je po gornjem določeno.

Cena soli zvišana

Ker je uprava državnih monopolov povečala delavske mezde v solarnah in ker so se povečali stroški pri nabavi, so se morale zdaj zvišati cene soli. Nova cena za vse vrste soli, razen za fino namizno sol, ki je po 5 din, je 2,5 za kg. Za živinsko sol znaša cena 0,75 din za kilogram, brez ozira na vrste soli.

Sezonski delavci se vračajo

Prvi transport sezonskih delavcev se je vrnil iz Nemčije 28. novembra. Prihodnji transport je najavljen za 6. december, potem pa bodo prihajali vsak dan do božičnih praznikov. Vsi delavci pa se ne bodo vrnili. Mnogi so izjavili, da bodo ostali tudi preko zime v Nemčiji, ker so dobili zaposlenje pri raznih zemeljskih delih, ki se v Nemčiji izvršujejo. Večina sezoncev pa si je vendarle zaželela domačega ognjišča in počitka po trdem delu. Prvi transport je prišel z zamudo v Maribor. V njem je bilo okrog 400 ljudi iz vseh krajev države. Domovina jim je pripravila topel sprejem. Na meji jih je pozdravil šef naše izseljeniške službe načelnik v ministrstvu socijalne politike dr. Araničnik. Izseljeniski komisariat je v Mariboru pripravil sezoncem pogostitev. Vsak je dobil štruco kruha in porcijo guljaža. Kruh letos ni bil bel kakor lani, vendar pa so se delavci močno razveselili štruce iz enotne moke. Postopek pri prehodu čez mejo je bil kar najbolj enostaven. Za policijskim pregledom je bil carinski, nato pa žigosanje objav za potovanje po naši državi. Bilo je najavljeno, da sezonci letos ne bodo smeli prinesiti v našo državo mark, ampak samo čeke, ki jih bodo pri „Putniku“ zamenjali. Vprašanje teh čekov pa dozdej še ni rešeno, in so delavci pri prvem transportu prinesli s seboj samo marke, ki jim jih je „Putnik“ zamenjal. Letos finančno ministrstvo ni dovolilo brezcarinskega uvoza raznih predmetov do vrednosti 2000 din kakor lani, ko so sezonci smeli pripeljati s seboj kolesa in drugo.

Kakor poročajo, so naši sezonci letos v Nemčiji lepo zaslužili. Mnogo je primerov, da so poslali v domovino mesečno po 1000 din.

Trgovinski inšpektorati

V zvezi z ustanovitvijo gospodarskega odbora pri ministrstvu za trgovino in industrijo se razpravlja v Beogradu tudi o ustanovitvi inšpektorata za notranjo trgovino. Ta inšpektorat bi bil največje važnosti za razvoj naše notranje trgovine. Zlasti bi skrbel inšpektorat za preskrbo notranjega trga s potrebnim blagom ter bi nadziral tudi gibanje cen. Nadalje bi moral biti inšpektorat najvažnejši informacijski in posvetovalni organ za gospodarski odbor. Na podlagi teh referatov bi izdajal gospodarski odbor odloke, ki bi bili veljavni za vso državo.

Kruh iz krušne in koruzne moke

Banska uprava je odredila, da smejo vse pekarnice v dravski banovini izdelovati in prodajati poleg ljudskega kruha tudi kruh, izdelan iz 75% krušne in 25% koruzne moke. V času do 31. decembra je dovoljeno izdelovati kruh tudi iz moke, ki vsebuje 75% bele in 25% koruzne moke. V primeru pomanjkanja krušne in koruzne moke smejo pekarnice v času do 31. decembra izdelovati izjemno od predpisov čl. 7. uredbe o ukrepih za preskrbo prebivalstva in vojske s kruhom tudi kruh iz bele moke. Kruh iz krušne in koruzne moke se prodaja v kosih, težkih 1 kg, kos po 5 din. Kruh iz bele in koruzne moke se prodaja v kosih, težkih po 80 dkg, kos po 6 din. Beli kruh se prodaja v kosih, težkih 96 dkg (odnosno 48 in 24 dkg), po 8 din (odnosno 4 in 2 din). Prekrški te uredbe se kaznujejo po čl. 8. uredbe o kontroli cen.

Moderne okvirje za slike
Post. vložke — Kolesa
dobite najceneje pri
N e m e c J., M. Sobota.

Avtonomija evangeliških cerkva v Jugoslaviji

Na predlog ministra pravde je ministrski svet sklenil uredbo, s katero se spreminja in dopolnjuje zakon o evangeliških krščanskih cerkvah in o reformistični cerkvi. Sprememba se glasi: „Za uradne opravke cerkvenih oblasti ter organov zgoraj navedenih cerkva, je treba plačati le tisto takso, ki jo določi deželni zbor imenovanih cerkva, in sicer vsake zase za svoje področje s posebnim pravilnikom, ki ga mora potrditi pravosodni minister v sporazumu s finančnim. Ta taksa se plačuje v korist imenovanih cerkva za kritje njihovih splošnih potreb“.

Cene in denarni obtok

Pred kratkim je eden izmed ljubljanskih dnevnikov prinesel zanimiv članek, češ da je neupravičeno nazarje, da se morajo naše cene v enakem obsegu dvigniti, kakor se je povečal naš obtok bankovcev. Zlasti smo opozorili, da je pretežni del povečanja denarnega obtoka tesavriran in da ta denar ni v prometu. V tej zvezi je zanimiv tudi razvoj cen v nekaterih drugih državah. Ponovno smo že omenili, da se je nivo cen v Madžarski in Bolgariji le razmeroma neznatno dvignil, čeprav se je v obeh državah tudi obtok bankovcev precej povečal. V obeh državah so namreč že lani uvedli smotrni režim kontrole cen, ki obsega vse najvažnejše predmete v vseh fazah prometa in zlasti tudi blago, ki ga prodaja kmet na trgu. Zato se v obeh državah ni mogla razviti spekulacija in se cene niso prekomerno povečale.

Sedaj tudi na merodajnih mestih v Beogradu razmišljajo na tem, da se uvede splošna kontrola cen, pri kateri ne bo izvzeto blago, ki ga prodaja kmet, ker se da le na ta način ustaviti naraščanje cen. Ravnatelj direkcije za zunanjo trgovino dr. Rudolf Bičanić se je pravkar vrnil iz Budimpešte, kjer je v spremstvu dveh drugih uradnikov proučil madžarski sistem kontrole cen, ki naj bi se spričo podobne gospodarske strukture uporabil tudi pri nas.

Da se da povišanju cen več ali manj izogniti tudi pri povečanju denarnem obtoku, če obstoja med prebivalstvom razpoloženje za tesavriranje, nam zgovorno potrjuje zlasti bolgarski primer. V Bolgariji je 15. oktobra obtok bankovcev narasel na 5900 milijonov levov, medtem ko je lani ob koncu julija znašal le 2890 milijonov levov in se je torej od srede lanskega leta povečal za več nego 100%. Navzlic temu je nivo cen v Bolgariji od lanskega leta dvignil le za okrog 10 do 15%.

Značilna je v tem pogledu tudi statistika, ki jo objavlja dr. Flottman (Berlin), čeprav se nanaša še na mesec junij in julij letošnjega leta. Po tej statistiki so bili življenjski stroški letos v juniju nasproti lanskemu juliju v Bolgariji celo za 1,5% nižji nego

CENTRAL KINO

DITTRICH, M. SOBOTA

V soboto, 7. dec. ob 1/29 uri zvečer
V nedeljo, 8. dec. ob 1/24., 6. in 1/29 uri
V ponedeljek, 9. dec. ob 1/29 uri zvečer

Najboljša madžarska vesela opereta od Vadnay László-a

„Grdo deklé“
(Csunya leány)

Jávör Pál Kabos Gyula
Muráti Lili Gozon Gyula

Pri nakupu 12 vstopnic (blok)
— cena za deset vstopnic.

lani, medtem ko zaznamujejo vse ostale države povečanje in sicer Zedinjene države za 1%, Nemčija za 3%, Madžarska za 7%, Švica za 9%, Švedska za 14%, Norveška za 15%, Anglija za 21%, Finska za 22%, Danska za 27%, Jugoslavija za 34% in Rumunija za 39%. V Jugoslaviji in Rumuniji je torej druginja zavzela mnogo večji obseg nego v drugih državah, kar bi se dalo gotovo preprečiti, če bi od početka uvedli smotrne ukrepe proti neupravičenemu dviganju cen, in sicer v vseh fazah prometa, kajti če se uvede kontrola samo v enem delu trgovinskega prometa, potem je reguliranje cen praktično neizvedljivo.

Cena koruze

Vlada je izdala uredbo o prometu s koruzo. Uredba določa najvišje dovoljene cene koruze. Tako znaša maksimirana cena umetno posušene koruze 250 din, surove koruze pa 200 din za meterski stot. Kakor poročajo, bo služila ta uredba kot izhodišče za splošno ustalitev cen poljskih pridelkov v naši državi.

Otroške igračke

pupe, jahalni konji, razne lesene igračke za otroke, damske in otroške ročne torbice ter manufakturno blago primerno za

MIKLAVŽEVO DARILO

se dobi v veliki izbiri pri

HAHN ŠAMUEL
trgovcu v MURSKI SOBOTI
KOLODVORSKA UL. 1.

Nova uprava Občinske hranilnice v M. Soboti

je bila izvoljena na seji dne 29. novembra t. l. Za predsednika upravnega odbora je bil izvoljen ravnatelj inž. Ivo Zobec, za podpreds. pa trgovec Franc Kuhar. V izvršilnem odboru so še tovarnar Janez Cvetič in mizarski mojster Denko, v upravnem pa dr. Vučak, dr. Brandieu, Josip Benko ml. in učitelj v pok. Kološa. V nadzornem odboru so odvetnik dr. Brumen, trgovec Joško Brumen in notar Ponebšek.

DOMAČE VESTI

— **Proslava državnega praznika** na naši gimnaziji je bila letos posebno pristrčna. Učenci so se že ob 8 zbrali v telovadnici k proslavi. Na vzporedju so bile deklamacije, govorzborovsko petje s spremljavo orkestra pod vodstvom g. prof. Ubalda Justina. Govoril je sedmošolec Puncer, deklamirala pa sta sedmošolka Gomiščekova in četrtošolec Zenkovič. Spored je otvorila državna himna, zaključila pa ga je slovenska himna.

— **Svečani občinski seji** v grajski dvorani je na letošnji narodni praznik prisostvovalo izredno mnogo občinstva, ki je napolnilo dvorano. Uvodne besede je spregovoril župan g. Hartner, ki je poudaril pomen praznovanja 22 letnice našega zedinjenja. Slavnostni govor je imel član obč. odbora g. ravnatelj inž. Zobec. V lepem govoru je pokazal na vse žrtve, ki jih je doprinesel naš narod za svojo svobodo, katero bo znal v slogi in požrtvovalnosti tudi v bodoče braniti proti vsakomur. Zaključil je svoj govor s klicem našemu mlademu vladarju kralju Petru II., knezu namestniku in kraljevskemu domu. Pevsko društvo Zarja je pod vodstvom pevovodje g. Grma zapelo dve pesmi, svečano sejo pa je zaključila slovenska himna.

— **Napredovanje.** G. Ščančar Štefan, ki je doma iz Melinca je napravil te dni s prav dobrim uspehom izpit za žandarmerijskega narednika vodnika III. kl. Naše iskrene čestitke!

— **Izročitev spomenika prekmurskih književnikov** v varstvo občini je bila po svečani obč. seji. Pred spomenikom je predsednik Meddruštvenega odbora g. Franc Kerec v lepem govoru slavil zasluge naših prekmurskih pisateljev, ki so s knjigo budili narodno zavest in navduševali ljudstvo, da je ostalo zvesto svojemu narodu in jeziku. Položil je pred spomenik, ki je bil okrašen z državno trobojnico in zelenjem, lep lovorjev venec in prosil g. župana, da sprejme v varstvo spomenik. G. župan Hartner je v imenu občine sprejel spomenik v varstvo in se zahvalil odboru za trud in požrtvovalnost, s katero je postavil spomenik, ki je v kras občini. Slavnost je zaključila himna „Hej Slovani“.

— **Miklavž** se bo prikazal otrokom v ljubki igrici in delil darove velikim in malim v nedeljo, dne 8. decembra 1940. ob 15. uri v Sokolskem domu. Darila se sprejemajo istega dne od 10. ure dalje. Starši in ljubitelji otrok obiščite to prireditev. Vstopnina: sedeži 8, 5, 3 din, stojišče 2 din. K obilni udeležbi vabi

ODBOR.

— **Božične počitnice** bodo letos na vseh šolah trajale od 22. decembra do vštete 10. januarja.

— **Miklavževanje.** Podružnica „Kola jugoslov. sester“ priredi Miklavžev večer in srečolov v soboto dne 7. decembra ob pol 9. uri zvečer v kavarni g. Faflika. Darila se sprejemajo že v petek, dne 6. dec. od 3. do 6. ure popoldan pri Fafliku radi sestave nagovorov. Ker ima prireditev dobrodelni namen, vabimo cenjeno občinstvo k čim večji udeležbi. — Odbor.

— **Ostavko na državno službo** je podal učitelj Milan Borko v Gornji Lendavi.

zemlji. Ko pa je puško tesno pritiskal k sebi, se je petelin sprožil in pognal ves naboj s svinčeni mi zrni nesrečnemu fantu v nogo. Strel mu je nogo precej razmesaril, da so fanta morali prepeljati v bolnico.

— **Rogaševci.** Sok. društvo v Rogaševcih se vsem darovalcem iskreno zahvaljuje za prejeto podporo, ki mu je pripomogla k tako lepemu uspehu ob priliki tombole dne 27. oktobra t. l. Odbor.

— **Žrtev vaške mazačice** je postala neka 23 letna žena v šalovski občini. Po drugem mesecu nosečnosti se je zatekla k neki ženski v sosednjo vas, da bi ji „pomagala. Ženska ji je res

Za NOVO SEZONO prinašamo

RADIOAPARATE

MINERVA, ORION, KÖRTING, HORNYPHON,
MENDE, BRAUN, GRAETZ, SACHSENWERK

z dvoletnim jamstvom.

Baterijski aparati so opremljeni z D elektronkami, delujejo brez akumulatorja.

Predvajanje brezobvezno. Ceniki franko.

Vsi aparati na dolgoročno odplačilo.

Radio Nemec, M. Sobota

— **Tišina.** Dne 6. decembra t. l. je v krogu svoje dužine obhaja 50 letnico gospa Jožica Rehn, soproga tukajšnjega uglednega trgovca g. Rehna. Življenje gospe Rehnove je bilo od rane mladosti posvečeno delu in skrbi, kot je še danes. Uspehi so vidni, blagostanje ni izostalo. Če se lahko kje reče, da slonijo trije ogli hiše na gospodinji, prihaja ta izrek v polnem obsegu pri gospe Rehnovi v pošte. Gospod Janči je leta 1914 svojo mlado gospo pustil samo doma, ko je moral odhiteti na bojne poljane. Vrnil se je šele po treh letih izmučen in izčrpan domov. V izredno veselje pa mu je bilo, ko je našel doma vse v najlepšem redu, kot je bilo ob njegovem odhodu v vojsko. Seveda je bil hvaležen svoji bistroumni in marljivi gospe Jožici, ki se je tudi v tedanjih razmerah znala pomagati. Gospa Rehnova v vsakem pogledu vzor žene, matere in gospodinje, zato pač zasluži pristrčne čestitke k 50 letnemu jubileju svojega življenja. Prav vsi, ki jo poznamo in visoko cenimo, ji odkritosrčno želimo, da bi ji bilo usojeno preživeti v zdravju in splošnem zadovoljstvu še mnogo srečnih let.

— **Zasluzeno priznanje in nagrado** za izsleditev ponarejevalcev denarja pri Ptujju je dobil orožniški komandir v Hodošu g. Perhavec. Čestitamo!

— **Nesreča divjega lovca.** V Budincih v Prekmurju se je neki 21 letni fant podal v gozd na divji lov. Nabito puško je obesil na roko s cevjo proti

pomagala z neko zakrivljeno žico, vendar pa tako, da je pri nesrečni ženi nastopilo zastrupljenje krvi in so jo morali prepeljati v soboško bolnišnico, kjer jo po transfuziji krvi skušajo ohraniti pri življenju.

Najlepša Miklavževa darila

iz čokolade in sladkorja
dobite po dnevni ceni
v slaščičarni

SIDONIJA PAUKO (NOVAR)

M. SOBOTA Aleksandrova c.

— **Vlom v Petanjcih.** Pri Štefanu Baši v Petanjcih št. 87 je bil izvršen drzen vlom. Ko gospodarja ni bilo doma se je o belem dnevu splazil skozi okno v sobo neznan vlomilec in ukradel s police nad oknom 4800 din gotovine in 290 mark, delavsko knjigo, potni list in brivski aparat. Orožniška patrila je že takoj naslednji dan izsledila krivca, ki je doma iz Lukavec pri Križevcih. Marke je menjal v Gor. Radgoni in dobil za nje kakor sam trdi 1132 din, zato so pri njem našli še 5800 din. Knjižice je vrgel s petanjskega mosta v Muro, brivski aparat pa so še našli pri njem. Nepoštenjak je romal v zapor, prizadeti pa je imel srečo, da je po takojšnji preiskavi s strani orožništva dobil večino svojega denarja nazaj.

— **Potniške tarife** na naših železnicah bodo z novim letom zvišali za 20%.

GRAJSKI KINO MURSKA SOBOTA

PREDSTAVE:

v četrtek, dne 5. XII. ob 20.30 uri
v petek, dne 6. XII. ob 20.30 uri
v soboto, dne 7. XII. ob 17.30 uri
in ob 20.30 uri

VELEFILM

„ŽENSKA JEČA“

Reene Saint-Cyr Viviane Romance
FRANCIS CARCO

Film je posnet po istoimenskem romanu Francis-a Carco! — Mlada, lepa, žena bogatega Pariškega ing. obstrela kaba-retno pevko... — Film je veren prikaz, velestnega podzemnega življenja in mil-lieu-a... — Pisatelj sam igra glavno vlogo...

V nedeljo, dne 8. XII. 1940

ljudska predstava ob 11 uri 30 min.

„ŽENSKA JEČA“

Znižane cene: 2, 3, 5 din.

PREDSTAVE:

v nedeljo, dne 8. XII. ob 15.15 uri
ob 17.30 uri
in ob 20.30 uri
v ponedeljek, dne 9. XII. ob 17.30 uri
in ob 20.30 uri

OPERETA

„V KRALJESTVU LJUBEZNI“

OSKAR SIMA
ALBERT MATTERSTOCK Gusti Huber
Godba: A. Mellichar.

Film poln šal, zabave in iznenadenja... — Enkrat je bil kralj... — Njegova država je bila tako mala, da je niti geograf ni hotel zarisati v zemljevide...

Pri vseh predstavah: Novi „UFA“,
odnosno „Fox-ov“ tednik!

CENE PROSTOROM: 10, 8, 5 in 2 DIN.

— **Umetniška razstava.** Prejšnjo nedeljo je bila v prostoru bivše kavarne „Krona“, pod pokroviteljstvom soboškega Muzejskega društva otvorena umetniška razstava del akad. slikarja Jakoba, slikarja Sagadina in kiparja Kuharja. V dopoldanskih urah se je zbralo na razstavnem prostoru veliko število ljubiteljev umetnosti, med katerimi so bili tudi predstavniki nekaterih tuk oblasti s sreskim načelnikom g. Bratino na čelu. Uvodoma je spregovoril umetnostni zgodovinar g. dr. Šijanec iz Celja, ki je predstavil razstavljaljoče umetnike in v lažje umevanje njihovih del orisal razvoj slovenske likovne umetnosti, ki je danes našla svoj izraz že tudi v Prekmurju, čigar prvi glasniki so razstavljaljoča trojica. Razstava je bila že prvi dan deležna velikega obiska. Uverjeni smo, da razstava ne bo uspela le v moralnem oziru, temveč tudi v gmotnem. Naša dolžnost je, da glasnike prekmurskega umetniškega stremljenja vsestransko podpiramo in jim nudimo vsa sredstva, da dvignejo naše ime do častne višine. S številnim obiskom njihove razstave, z odkupom njihovih umetniških del se bomo oddolžili mladim umetnikom za njihovo kulturno poslanstvo.

— **Telovadna akademija.** Vsakoletna akademija tuk. Sokolskega društva na predvečer državnega praznika, je tudi letos pokazala sadove marljivega in vsestranskega društvenega delovanja. Številno občinstvo, ki je

napolnilo obširno dvorano je z zanimanjem sledilo telovadnim, glasbenim in recitacijskim točkam in ni štedilo z zasluženim priznanjem. Po pozdravu državni zastavi in himni je uvodoma zaigral pomnoženi društveni orkester pod vodstvom g. prof. Justina uverturo Mozartovega „Egmonta“. Težka skladba je zvenela polno in efektno ter zasluži večji dirigent in sodelujoči vso priznanje. Izmed telovadnih točk je bil najlepši nastop naraščajnikov, ki so pokazali mnogo znanja in viden napredek izza zadnjega nastopa. Priznanje zasluži tudi članice. Orodna telovadba je pokazala, da ima društvo nekaj prav dobrih telovadcev z resnim stremjenjem po še večji izpopolnitvi. Na sporedu je bila tudi zborovska deklamacija. Pri akademiji je sodelovalo tudi domače pevsko društvo „Zarja“, ki je pod vodstvom g. sodnika Grma odpelo dvoje učinkovitih pesmi ter mnogo pripomoglo k splošnemu uspehu prireditve, na katero so lahko prireditelji ponosni.

— **Iz učiteljske službe.** Po službeni potrebi sta bila premeščena gđc. Šerak Sabina, učiteljica iz Predanovec v Fikšince in pa g. Vrečko Miroslav iz Pečarovec v Nedelico. Oba sta bila med ljudstvom kakor tudi pri učencih zelo priljubljena vzgojitelja. — Gospod minister prosvete je na podlagi §§ 104 toč. 16. in § 110 zakona o uradnikih odpustil iz državne službe učitelja Kramberger Joška iz Murske Sobotice. Gospod Kramberger je služboval kot učitelj v Murski Soboti polnih 10 let, ima pa že nad 17 let državne službe. Želimo mu, da se mu krivica poravnava in da se spet vrne med svoje učence.

— **Ivanovci.** Iz neznanega vzroka je dne 25. novembra t. l. ob 1. uri začelo goreti gospodarsko poslopje last posestnika in mizarja g. Josipa Ficka v Ivanovcih, ki je bilo napolnjeno s slamo, senom, deskami in drugimi predmeti. Vsled vetra se je ogenj hitro širil. Domačim gasilcem se je z velikim naporom posrečilo edino to, da so obvarovali stanovanjsko hišo, ki je bila le 5 m oddaljena od gorečega objekta. Poleg tega je ogenj uničil tudi 50 met. sena, 40 met. slame, 6 kub. met. desk, mnogo orodja in dva gospodarska stroja. Škoda se ceni na 40.000 din, ki je tembolj občutna, ker ni bilo poslopje zavarovano.

— **Ženo je pretepel** neki posestnik z naše goričke vasi in ji prizadejal tako hude poškodbe, da ji bo najbrž ostala desna roka nesposobna za delo. Posestnik se izgovarja, da ga je žena tako razjezila, da ni vedel, kaj dela. Zadnje čase smo imeli že več slučajev takih družinskih pretepev,

ki našemu ljudstvu nikakor niso v čast. Ali ljubezen in vzajemno prizanašanje nista glavna odlika dobrega zakona? Posebno možem in fantom gotovo ni šteti v junaštvo, če se hočejo s surovo silo znašati nad slabotnim ženskim bitjem.

— **Jedrnatu milo** stare založbe je dovoljeno prodajati še do 2. januarja 1941.

Bertičič obsojen na 9 let

Že svoječasno smo poročali o zločinu na dvorišču tovarne Benko Josipa dne 26. X. 1940, ko se je mesarski pomočnik Bertičič Blaž sprl s svojim tovarišem Jurgličem Ivanom in je v svoji jezi zabodel Jurgliča v prsa tako, da je ta med prevozom v bolnico izdihnil. Za svoje dejanje se je Bertičič zagovarjal v torek, dne 3. t. m. pred petčlanskim senatom okrožnega sodišča v Murski Soboti, kjer je svoje dejanje skesano priznal. Obsojen je bil na 9 let robije. Obtoženec se je pritožil le glede višine kazni, v ostalem je sodbo sprejel.

OPOZORILO.

G. Štefan Kerčmar iz Murske Sobotice ni pooblaščen, da bi kakorkoli posredoval pri prodaji moje dobrovoljske zemlje. Tudi doslej ni imel nobenega veljavnega pooblastila od mene in me nobena njegova morebitna kupčija niti najmanj ne veže.

V Ljubljani, 22. novembra 1940.

VLADISLAV FABJANIČ, mestni arhivar
Ljubljana, Gosposka ul. 15.

Izpred sodišča

Predrzen zločinec. Preteklo sredo se je zagovarjal pred malim senatom okrožnega sodišča v Murski Soboti Klemenčič Rudolf, delavec v Radvancih, ki je bil obtožen zaradi cele kopice kaznivih dejanj. Obtoženec je izmislil najrazličnejše načine, da je prišel na nedovoljen način do tujih stvari. Meseca avgusta se je Klemenčič mudil v Sovjaku in je iskal priliko, da bi lahko nekaj ukradel. Zglasil se je pri posestniku Rižmarju Antonu in se je predstavil za trgovca z živino. Ko si je na ta način ogledal Rižmarjev dom, je odšel in čakal na ugodno priliko. Ta se mu je kmalu ponudila, ker je Rižmar odšel z doma, njegova žena pa je delala na polju. Klemenčič se je zgasil pri ženi in prosil od nje ključ od stanovanja, češ da je prišel po njega po Rižmarjevem naročilu. Žena je izročila ključ brez pomislekov, Klemenčič pa je z njim nemoteno odprl stanovanje in odnesel gotovino Din 300— in razne druge stvari.

Na sličen način je prevaril pretkan zločinec tudi Krempel Maksa, katerega je srečal na cesti. Klemenčič se je kmalu spustil v pogovor s Krempelom, mu povedal, da je doma v prvi vasi ter ga prosil, naj mu posodi za nekaj minut svoje kolo, da gre domov po neke predmete. Krempel mu je nasedel in izročil kolo, na katerega je zaman čakal na cesti.

Halo!

Štednja je vedno umestna a najbolj danes, zato zamenjajte Vaš stari aparat, kateri Vam žre preveč toka. Naš najnovejši baterijski aparat z žarnicami serije D 1.5 V. Vam prihrani **50% na anodi in 75% na kurilni bateriji.** Polnjenje akumulatorja odpade.

Zahtevajte opis in ponudbo!

Radio aparati vseh najboljših znamk v veliki izbiri vedno na zalogi.

Mali mesečni obroki!

tt. ŠTIVAN ERNEST, M. SOBOTA Tel. št. 39.

Halo!

Klemenčič pa je izvršil tudi razne druge tatvine, kradel je kolesa, ure, gotovino in vse, kar mu je prišlo pod roko.

Za vse to je prejel primerno nagrado: 1 leto in 2 meseca strogega zapora.

Nezvest hlapec. Ščap Jožef je bil hlapec pri župniku Fafliku Francu v Kančovcih. Zaupanje svojega gospodarja pa je hlapec temeljito zlorabil in je kradel iz njegove kleti vino in žganje. Tatvina je kmalu prišla na dan in Ščap je bil obsojen na 4 mesece in 15 dni zapora.

Za nekaj koles — 1 leto. Korošak Miroslav, trgovski pomočnik v Borecih je imel dostop do mlinskih strojev Križanič Alojza v Ljutomeru. Od teh strojev je zmanjkalo nekaj koles v vrednosti okrog 2000— din. Tatvine je bil osumljen Korošak, ki je bil že večkrat obsojen tudi zaradi tatvine. Okrožno sodišče je obsodilo Korošaka na 1 leto robije in na izgubo častnih pravic za dobo 2 let. Obtoženec je prijavil proti sodbi priziv in revizijo.

Starko sta izrabila. Pes stare zasebnice Kramberger Marije je prosto tekal po cesti in ugriznil Grofa Ivana iz Veličan. Krambergerjeva je neznatno rano izprala in dala Grofu primerno odškodnino, ker ni hotela imeti opravka s sodnijo. Smatrala je, da je s tem zadeva urejena. Vendar je Grof videl strah Krambergerjeve pred sodiščem in si je izmislil skupno s svojim tovarišem Paničem Jakobom različne zvijače, da bi izsilil iz starke čim večjo odškodnino. Panič je izsilil iz starke najprej nek znesek s trditvijo, da je moral Grof v bolnico, nekaj dni kasneje s trditvijo, da so morali Grofu amputirati nogo, še kasneje pa, da je Grof umrl in da je že pokopan. Krambergerjeva je vse to verjela in plačevala od slučaja do slučaja večje zneske. Prevara pa je prišla kmalu na dan in Panič je moral z „že umrlim“ Grofom pred sodišče, kjer sta bila oba obsojena in sicer Grof na 5 mesecev, Panič pa na 6 mesecev strogega zapora.

Cenj. naročnike

našega lista, ki še niso poravnali naročnine, ponovno prosimo, da naj to store čim prej, da s tem omogočijo redno izhajanje lista. Naročnina se plača v knjigarni Hahn Izidorja v M. Soboti.

V najem se odda lokal

za trgovino z mešanim blagom. Interesenti naj se javijo v pisarni Združbe trgovcev v Murski Soboti.

SPORT

Slovenska liga:

Ljubljana: Olimp 5:0

Železničar: Amater 2:1

Mars: Maribor 5:3

Bratstvo: Kranj 3:2

Beograd: Zagreb 3:1 medmestna tekma odigrana v Beogradu.

Meddržavna tekma Italija: Madžarska 1:1 je odigrana v Genovi.

Table tenis:

Na mednarodnem troboju v Zagrebu je zmagala Hrvatska, druga je Madžarska tretja pa Nemčija.

SLUŽBENE OBJAVE

ZDRUŽBE TRGOVCEV V MURSKI SOBOTI

Razprodaje zaloga mila

Po t. 8. naredbe za izdelovanje mila z dne 30. 9. t. l. morajo trgovine v 60 dneh od objave te naredbe v „Službenih novinah“ razprodati preostale zaloge trdega in jedrnatega mila kakor tudi mesarskega mila. Naredba je bila objavljena dne 2. oktobra in poteka rok razprodaje 2. dec. t. l.

Člani, ki do tega dne zgoraj omenjena mila ne bodo razprodali, naj zaprosijo pri sreskem načelnstvu v Murski Soboti, da se jim rok za razprodajo podaljša.

Maksimirani brutozaslužek pri opeki

Kr. banska uprava v Ljubljani je z odločbo VIII/K št. 896/40 sporočila vsem interesentom v vednost, da ostanejo prodajne cene, za zidno opeko in strešno opeko, odobrene z banovo odločbo z dne 6. 8. 1940 VIII. št. K 129/40, po kateri se smejo povišati v vseh opekarnah v dravski banovini za 40% na cene, veljavne v poedinah opekarnah v mesecu avgustu 1939., nespremenjene. Opekarne, ki z odobrenim poviškom ne bi mogle uravnovesiti svojega gospodarstva, vsled raznih odredb o povišanju minimalnih mezd itd., morajo predložiti prošnje za višje cene. Zgoraj določeni brutozaslužek velja za vse opekarne v dravski banovini enako.